Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 22 maja 1933 r. 864.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

III. ZAGADNIENIE POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

x

x x

I. ZAGADNIENIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

O d p o w i e d ź p r e z y d e n t a S m e t o n y n a o r ę d z i e R o o s v e l t a. "Lietuvos Aidas" Nr.112.: Prezydent Smetona przesłał na ręce prezydenta U.S.A. Roosvelta w odpowiedzi na jego orędzie depeszę o treści następującej: Serdecznie witam śmiały krok Waszej Ekscelencji, polegając y na wypowiedzeniu ważkiego słowa ostrzegawczego narodom świata w tym okresie poważnym kryzysu gospodarczego i politycznego. Rząd mój cieszy się z powodu możności potwierdzenia, iż w swym stosunkach międzynarodowych kieruje się mocną wolą w kierunku realizacji, w miarę możności, wzniosłych zasad solidarności politycznej i ekonomicznej między narodami, oraz haseł poszanowania traktatów i prawa.

Na terenie gospodarczym Litwa dążąc do zapewnienia wszystkim narodom równego i słusznego dobrobytu, przyłączy się do wspólnego frontu rozbrojenia gospodarczego czyniąc wszystko-, co leży w jej mocy w kierunku unicestwienia przyczyn szalejącej dziś depresji gospodarczej. Litwa uważa propozy cję Waszej Ekscelencji, realizacji stałego i słusznego poziomu walutowego za jeden z zasadniczych środków wyjścia ze światowego chaosu gospodarczego.

Litwa, która doświadczyła na ciele swego narodu konsekwencyj użycia orężnej przemocy, pokłada największe nadzieje na rokowania genewskie w sprawie rozbrojenia powszechnego, któreby uchroniło zarówno Litwę, jak i wszystkie narody świata od bolesnego rozlewu krwi. Wnosząc swą cząstkę do prac nad rozbrojeniem Litwa przyłączyła się do brytyjskiego planu rozborjenia zapropowanego narodom świata.

W zupełności przyjmując propozycje Waszej Ekscelencji uczynione dla zagwarantowania pokoju światowego, rząd mój niezwłocznie się przyłączy do propowanego przez Waszą Ekscelencję nowego uroczystego paktu o nieagresji, wierząc, że tą drogą, będzie wpojone w narody uczucie pokoju, zaś przywódców narodu - możliwość znalezienia dróg i środków w kierunku przywrócenia dobrobytu.

Z j a z d a g r o n o m ó w p a ń s t w b a ł t y c k i c h. Prasa kowieńska /z 19.V.33 r./: W dniu ę-5 lipca odbędzie się w Kownie kongres agronomów państw bałtyckich. Udział w nim wezmą przedstawiciele Finlandji, Estonji, Łotwy i Litwy. Kongres otworzy przedstawiciel związku agronomów litewskich, gdyż, jak wiadomo, od marca r.b. związek agronomów litewskich jest zarazem prezesem związku agronomów państw bałtyckich.

S p r a w a o b s a d z e n i a s t a n o w i s k a p o s - ł a ł o t e w s k i e g o w K o w n i e. Prasa kowieńska /z dn.19.V.33 r./: Niedawno prasa łotewska podała, że dotychczasowy poseł łotewski w Kownie Lepinsz ma być mianowany do Tallina, a miejsce jego ma zająć dotychczasowy poseł łotewski w Sztokholmie Nuksza. Jednakże obecnie "Brivha Zeme" donosi, że wprawdzie Lepinsz zostanie przeniesiony do Tallina, lecz tymczasowo do Kowna nie wyznaczy się żadnego dyplomaty, zaś poseł Nuksza będzie przeniesiony ze Sztokholmu do Pragi.

U d z i a ł L i t w y w m i ę d z y n a r o d o w y c h k o n f e r e n c j a c h s p ó ł d z i e l c z y c h. Prasa kowieńska /z dn.19.V.1933 r./: W dn.9-10 b.m. w Pradze odbędą się 2 międzynarodowe konferencje, a mianowicie:- międzynarodowa nadzwyczajna konferencja kooperatyw, oraz międzynarodowej prasy kooperacyjnej. W imieniu Litwy w konferencjach tych wezmie udział wydelegowany przez radę kooperatyw litewskich prezes rady dr.J. Krykszczunas.

Gustajnis o polityce zagranicznej Litwy. B.redaktor naczelny "Lietuvos Aidasa" Gustajnis zamieścił na łamach jednego z pism francuskich, ukazujących się w Belgji, korespondencję na temat stosunków litewskich. M.in. pisze Gustajnis o polityce zagranicznej Litwy, co następuje:

Istotnym problemem litewskiej polityki zagranicznej jest kwestja wileńska. Kwestja ta istnieje od 9 października 1920 r. Mimo licznych rokowań, podejmowanych pomiędzy Polską a Litwą, mimo głośnego projektu Hymensa i innych propozycyj, kwestja wileńska nie została jeszcze rozwiązana. Litwini są przekonani, że prawo jest po ich stronie. Trybunał Haski wypowiedział się zresztą w tym sensie /sprawa tranzytu/. Litwini nie tracą nadziei, że w bliskiej przyszłości zrealizuje się ich narodowe marzenie odnośnie Wilna.

Walka o Wilno głęboko zapadła w duszę narodu litewskiego. Każdy rząd i każda partja polityczna muszą się z tem liczyć. Byłoby trudno porzucić tę tradycyjną już politykę. Wpłynęło ono w wysokim stopniu na politykę zagraniczną Litwy. Litwa próbowała czasem szukać u swych sąsiadów oparcia przeciwko polskim pogróżkom. Jednak, jeżeli chodzi o tych sąsiadów, Rosja, mimo swych życzliwych zapewnień, nie może być wierną przyjaciółką, jako państwo komunistyczne. Niemcy znów, kierują się hasłem "Drang nach Osten", zmierzając między innemi do rozstrzygnięcia na swą korzyść sprawy kłajpedzkiej. Polityka litewska w stosunku do Niemiec zapotyka przeto na duże trudności.

Wreszcie sprawa wileńska wywarła duży wpływ na ustosunkowanie się opinji litewskiej sfer rządzących, odnośnie związku państw bałtyckich. Litwa, zdaniem sfer rządzących, nie mogłaby zgodzić się na unję z pozostałemi państwami bałtyckiemi z powodu silnych wpływów polskich w tych państwach i wynikającej stąd niemożności pogodzenia tego z polityką wileńską.

Sprawa rokowań handlowych z Anglją. "Echo" Nr.153 /V.33 r./: Lit.poseł pełnomocny Sidzikowski złożył min.Spr.Zagr.Zauniusowi sprawozdanie z przygotowań do zawarcia traktatu handlowego z Anglją. Jak przypuszczają, rokowania wstępne rozpoczną się w Kownie już w końcu lipca. Dla prowadzenia rokowań ma przybyć do Kowna specjalny przedstawiciel z Londynu, lub poseł angielski z Rygi.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ I ZYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Dokoła redukcyj urzędników. Prasa kowieńska /z dn. 19.V.33 r./: Przy M-stwi Rolnictwa utworzono specjalną komisję dla przejrzenia etatów M-stwa w związku z żądaniem Gabinetu Ministrów, aby od 1 lipca usunięto ze stanowisk w urzędach kobiety i emerytów. Jak podają, z M-stwa Rolnictwa zostanie usuniętych ok.30 urzędników. M.in. zostanie zwolniony ze stanowiska z powodu choroby dyrektor Departamentu Weterynaryjnego p.Mironas. Zamiast niego zostanie zamianowany inspektor tego departamentu p.Jankowski. Podobne komisje powołano również przy innych ministerstwach.

Bank Litewski i M-stwo Rolnictwa zwolniły ze służby kilkanaście kobiet-urzędniczek.

Sprawa jedenastu szpiegów. "Echo" Nr.135 / z V.33 r./: W tych dniach Sąd Wojskowy w Marjampolu rozpatrywał sprawę 11 osób oskarżonych o szpiegostwo na rzecz Polski. Nazwiska osób tych brzmią: Antoni Aliknis, Józef Bek, Józef Daugiełło, Władysław Syrutis, Władysław Walingiewicz, Piotr Wałejka, Wincenty Albowicz, Ignacy Mulerka, Władysław Cimochowski, Józef Matukonis, Wincenty Wilkels. Oskarżony Piotr Wałejka skazany został na 9 lat ciężkiego więzienia. Pozostałe osoby zupełnie uniewiniono.

B7